

สัตว์ป่า-ป่าไม้

WILD ANIMAL-FOREST

Rama IX Art Museum Foundation

ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์ TANOMCHIT CHUMWONG

นิทรรศการศิลปกรรม
สัตว์ป่า-ป่าไม้
WILD ANIMAL-FOREST

Rama IX Art Museum Foundation

โดย
ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์
Tanomchit Chumwong

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์
ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพมหานคร
12 - 29 กันยายน 2545

at National Gallery
Chao-fha Road, Bangkok
12 - 29 September 2002

SC1-0221-09-2002
B-CAT-2-0135

เนื้อหาการสร้างสรรคศิลปะในปัจจุบันมีความหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่ที่เป็นที่โดดเด่นและเป็นแรงบันดาลใจแก่ศิลปินจำนวนมากไม่น้อยคือ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงและปัญหาต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นในเขตสังคมเมืองและสังคมชนบทตลอดจนธรรมชาติที่ถูกทำลายๆ เป็นที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งที่เนื้อหาการสร้างสรรคศิลปะได้แสดงแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและแกโลก อย่างน้อยก็เป็นข้อเตือนใจแก่สังคมในมุมมองของคนสร้างสรรคศิลปะ

ปัญหาที่ข้าพเจ้าได้รับโดยตรงจากการที่ข้าพเจ้าได้เข้าไปรับรู้สวนเกษตรที่ได้รับส่งมอบมา และหลายปีที่ผ่านมาจากการที่ได้สัมผัสสัมผัสรับสิ่งแวดล้อมเหล่านั้นผสมผสานกับแนวคิดและความรู้จากที่ต่างๆ ที่ได้รับมาประกอบเป็นแรงผลักดันในการสร้างสรรค “สัตว์ป่า-ป่าไม้” ในมุมมองของคนสร้างสรรคศิลปะ

เนื้อหาสาระในหนังสือประกอบนิทรรศการการแสดงผลการปฏิบัติชื่อ สัตว์ป่า-ป่าไม้ ฉบับนี้มีใช้เป็นเอกสารบทสรุปผลเสียของการทำลายป่าและสัตว์ป่าที่สูญพันธุ์ในเขตภาคเหนือตอนบน การที่ป่าถูกทำลายและสัตว์สูญพันธุ์ อาจมีหลายปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสูญเสียอันยิ่งใหญ่ของป่าเมื่อหลายสิบปี

Rama IX Art Museum Foundation

นอกจากขอบเขตของการสร้างสรรคที่มีความเกี่ยวข้องกับประติมากรรมให้กว้างขวาง ออกไป เช่น ศิลปะประเภท 3 มิติ ศิลปะสื่อประสม ศิลปะการจัดวาง เป็นต้น ซึ่งมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากต่อการคลี่คลายตนเองออกจากกฎระเบียบและข้อบังคับที่อยู่ในกรอบของสาขานั้นๆ ไม่เฉพาะแต่ศิลปกรรมสาขาประติมากรรมเท่านั้น แต่ยังให้อิทธิพลกับศิลปกรรมสาขาจิตรกรรม สาขาภาพพิมพ์อีกด้วย ทำให้เกิดทางเลือกใหม่ ๆ ที่กว้างขวางขึ้นและให้ความอิสระต่อการสร้างสรรค ของศิลปินมากขึ้นในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการเน้นเนื้อหาของการสื่อความหมายของแนวความคิดของศิลปิน มากกว่า

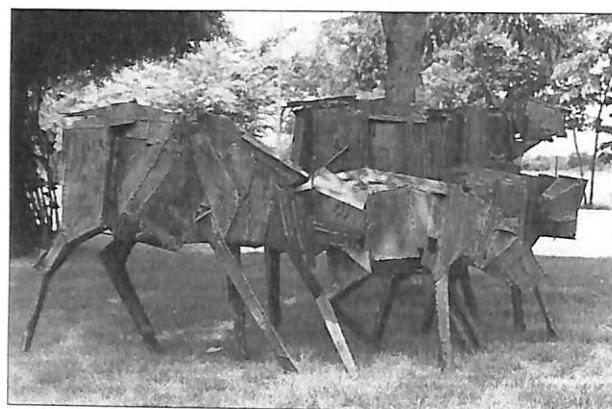
อาจารย์ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์ เป็นประติมากรที่เติบโตมาจากการศึกษาทางด้านประติมากรรมเป็นหลักทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เส้นทางของการสร้างสรรคประติมากรรมตลอด....ปีที่ผ่านมา เราจะเห็นถึงพัฒนาการของเนื้อหาทางความคิดประสบการณ์ของชีวิต ตลอดจนเทคนิคและวิธีการที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ แต่มีประเด็นหนึ่งที่อยากจะเน้นและให้ความสำคัญที่ทำให้เกิดคุณค่าอย่างสูงของการสร้างสรรคก็คือความเป็นผู้ซื้อตรง และมีความจริงใจที่เป็นเลือดเป็นเนื้อและจิตวิญญาณต่อความเป็นรากเหง้าของ

ความอาทรต่อ “สัตว์ป่าและป่าไม้” ของถนอมจิตร ชุ่มวงศ์

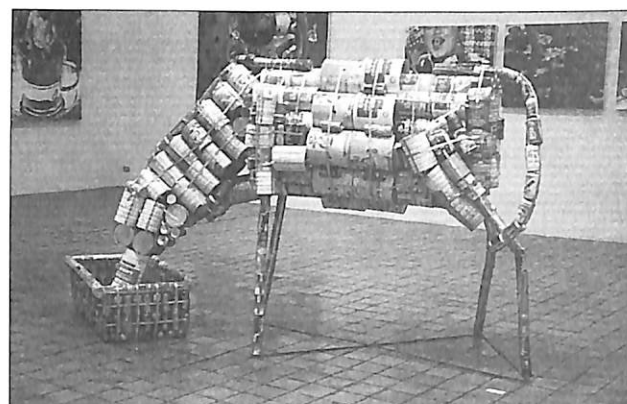
ในวงการการสร้างสรรคทางทัศนศิลป์ในประเทศไทย ผู้ที่จะดำรงชีวิตเป็นประติมากรมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับสาขาอื่นๆ อาจจะเป็นเหตุผลการสร้างสรรคประติมากรรมมีโจทย์ที่ต้องนำมาพิจารณามากมายหลายประการด้วยกัน เช่น มีลักษณะเป็น 3 มิติที่สัมผัสได้ในความเป็นจริง ความสัมพันธ์ของรูปทรงกับที่ว่าง มีมุมมองที่สัมผัสได้รอบตัวทำให้เกิดความซับซ้อนของความสัมพันธ์ขององค์ประกอบศิลป์ มีวัสดุและวิธีการให้เลือกมากมาย เพื่อให้เหมาะสมกับความนึกคิด ต้องเป็นวิศวกรที่สามารถอำนวยความสะดวก และปลอดภัยในขั้นตอนของทั้งกระบวนการสร้างสรรคการเคลื่อนย้ายรวมถึงการติดตั้งความเป็นผู้ที่ไม่นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรคประติมากรรมให้เป็นไป ตามจุดประสงค์แล้วยังเข้าใจถึงความสำคัญของประติมากรรมที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและความประสานสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อประติมากรรมด้วย มีความสามารถที่จะเลือกลักษณะของประติมากรรมตั้งแต่รูปนูนต่ำ นูนสูง และลอยตัวให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยและอื่นๆ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน

ตนเอง อาจารย์ถนอมจิตร เป็นคนเมืองเหนือโดยกำเนิดที่จังหวัดพะเยา ชีวิตของเขาแวดล้อมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ป่าเขา ลำเนาไพร เลือกสวนไร่นา รวมทั้งวิถีชีวิตของมนุษย์ และสัตว์ต่างๆ ทั้งที่อยู่ตามธรรมชาติ และสัตว์ที่ได้รับการเลี้ยงดูและไว้ใช้งาน เขาได้ซึมซับอย่างลึกซึ้งต่อวิถีแห่งการดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศวิทยาที่เป็นไปตามความประสานสัมพันธ์ ความเอื้ออาทร และการเกื้อกูลซึ่งกันและกันของธรรมชาติ เมื่อวันเวลาผ่านไปวิถีชีวิตของสังคมบริโภค การพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน การมีชีวิตที่ไม่รู้จักความพอเพียง กลายเป็นกระแสที่มีความรุนแรงและส่งผลถึงการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อชีวิตระบบทุนนิยมได้เข้ามามีบทบาทของการพัฒนาในรูปแบบของการผลิตเพื่อการอุตสาหกรรม สายใยแห่งการเชื่อมโยงที่ร้อยรัดวิถีของธรรมชาติเองกับการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ได้เริ่มเสื่อมคลายไปจนแทบจะเรียกได้ว่าขาดจากกัน เหล่านี้เป็นประสบการณ์ใหม่ที่อาจารย์ถนอมจิตรได้สำรวจ เมื่อปีที่ผ่านมาหลังจากที่เขาได้ใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อการศึกษาและเพื่อการประกอบอาชีพการงานเป็นประสบการณ์ที่นำมาสู่ความสะเทือนใจและกลายเป็นเนื้อหาสาระของการสร้างสรรคประติมากรรมของเขาในเวลาต่อมา

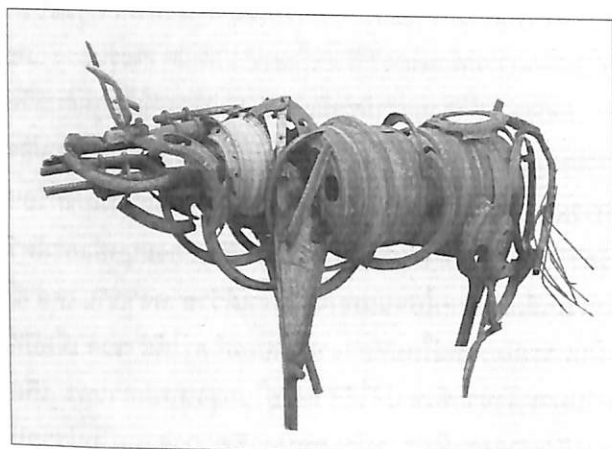
รูปแบบการสร้างสรรคประติมากรรมในยุคเริ่มต้นตลอดมาจนถึงปัจจุบันอาจารย์ถนอมจิตรจะใช้รูปสัตว์ต่างๆ เป็นสื่อรูปทรงในการถ่ายทอดแนวความคิดเกือบทั้งหมด เช่น วัว เก้ง กวาง ควาย เป็นต้น แต่อาจารย์ถนอมจิตรจะไม่ใช้เทคนิคการปั้นดินอย่างที่ประติมากรส่วนใหญ่ใช้อยู่ รวมทั้งการก้าวเลยไปจากรูปแบบที่เป็นลัคนิยมซึ่งเป็นผลมาจากคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะของวัสดุ ซึ่งเป็นสิ่งสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าอาจารย์ถนอมจิตรเป็นประติมากรผู้มีวิญญานของการกล้าบุกเบิกและแสวงหาสิ่งใหม่ๆ ประติมากรรมชุดแรกๆ จะอาศัยรูปทรงของวัวเป็นสื่อโดยใช้เชือกเหล็กแผ่นมาเชื่อมต่อกัน รวมถึงการใช้วัสดุเหลือใช้ เช่น ชิ้นส่วนของตัวถังรถยนต์เป็นต้น เป็นยุคของการแสวงหาสุนทรียภาพใหม่ๆ ด้วยการเปลี่ยนแปลงการใช้วัสดุเทคนิควิธีการ ยุคต่อมาจนถึงปัจจุบันอาจารย์ถนอมจิตรเริ่มแสวงหาวัสดุจากธรรมชาติ คือกิ่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆ กัน ด้วยรูปลักษณะที่สอดคล้องกับกายวิภาคของสัตว์ต่างๆ เช่น เก้ง กวาง เลือ เป็นต้นนำมาดัดและเชื่อมโยงกันด้วยวิธีการธรรมชาติ คือการต่อลิ่มเข้าด้วยกัน ซึ่งด้วยวิธีการเป็น

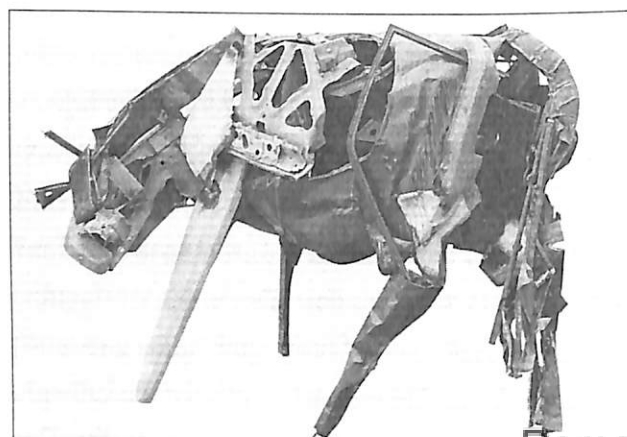
"ครอบครัว" 150 x 150 x 70 ซม. เชื่อมโลหะ
"Family" 150 x 150 x 70 cm. Welding

"กินเพื่ออยู่ - หรืออยู่เพื่อกิน" 150 x 100 x 250 ซม.
เศษกระป๋อง อาหาร, เครื่องดื่ม และนม
"eat for life or life for eat" 150 x 100 x 250 cm.

"วัว-บางกอก" 100 x 200 x 150 ซม. เชื่อมโลหะ
"Ox-Bangkok" 100 x 200 x 150 cm. Welding

"มองข้างหลัง" 170 x 120 x 200 ซม. เชื่อมโลหะ
"Turn Back" 170 x 120 x 200 cm. Welding

สิ่งที่แน่นอนที่จะทำให้ไม่สามารถสร้างรูปทรงในลักษณะที่
ทึบตัน และมีลักษณะที่เป็นลึกลับได้ แต่ด้วยการศึกษา
ถึงลักษณะ

และกิริยาอาการของสัตว์แต่ละประเภทที่มีความแตกต่าง
กันนำมาเป็นเค้าโครงของการประกอบขึ้นส่วนของ
กึ่งไม้ที่ทำให้เกิดรูปทรงที่เป็นการผสมผสาน เชื่อมโยงของ
ปริมาตรและที่ว่าง จะทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกถึงความเหมือนจริง
ของสัตว์ต่างๆ เหล่านั้น แต่จะทำให้รู้สึกและมองเห็นถึง
ความคิด และจินตนาการที่ประติมากรต้องการจะแสดงออก
นอกจากนั้น อาจารย์ถนอมจิตรยังได้ใช้วิธีการของศิลปะการ
จัดวางมานำเสนออีกด้วย โดยการสร้างสรรค์ผลงานวาด
เส้นด้วยถ่านชาโคลบนกระดาษยาวในทางตั้งเป็นรูปต้นไม้
และป่าเขา แล้วแขวนอย่างต่อเนื่องบนผนังห้องที่จัดแสดง
เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

จะเห็นได้ว่าการจัดแสดงผลงานประติมากรรมของ
อาจารย์ถนอมจิตร ชุมวงศ์ในครั้งนี้อาจารย์ถนอมจิตรไม่เพียง
แต่เป็นผู้บุกเบิกการสร้างสรรคทางประติมากรรมด้วยวัสดุ

ทางธรรมชาติที่ถูกมองข้ามที่นำมาใช้อย่างเหมาะสมกลมกลืน
และสามารถสื่อความหมายของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน และ
ทรงคุณค่า แต่อาจารย์ถนอมจิตร ยังได้แสดงออกถึงความ
รู้สึกที่ชื่นชอบในการแสดงออกของตนเองที่มีต่อสังคม ด้วย
การนำเสนอประเด็นของการพัฒนาที่เป็นไปตามยถากรรม
ขาดความรู้ในหลักวิชาการ และการบริโภคทรัพยากรที่ไม่
คำนึงถึงความยั่งยืน และความพอเพียง จึงนำมาซึ่งความ
เสื่อมโทรมทั้งต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศวิทยา
รวมถึงวิถีแห่งการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ ซึ่งกำลังแผ่
ขยายลุกลามมากขึ้น

หวังว่านิทรรศการ "สัตว์ป่าและป่าไม้" ของอาจารย์
ถนอมจิตร ชุมวงศ์ จะสร้างมิติใหม่ทางความคิดเกี่ยวกับ
ประติมากรรม และการต่อยอดความรู้สู่สังคมแห่งความเมตตาต่อ
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ลึกซึ้งและแนบแน่นอยู่ในดวง
ใจของผู้ชม

mmmmmm

(อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน)

แรงดลใจ

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมในโครงการชื่อ
สัตว์ป่า และป่าไม้ ก็เนื่องจากข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจาก
การที่ได้เห็น ได้รู้ข่าวสารต่างๆ อีกทั้งได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัส
ด้วยตนเอง เกี่ยวกับการบุกรุกทำลายป่าและการล่าสัตว์ป่า ซึ่ง
นับวันจะลดน้อยถอยลงไป

จากสถิติตัวเลขพื้นที่ป่าไม้ของไทยลดลงอย่างรวดเร็ว
ตามติมาณของมนุษย์ที่ต้องใช้ไม้อย่างมากมายมหาศาล ไม่มี
ใครมานั่งสนใจวางแผนทรัพยากรให้เพิ่มจำนวนมาทดแทนของ
เดิมได้เมื่อสัดส่วนการใช้กับการสร้างไม่สมดุลผลที่เกิดขึ้นคือ
การเสียสมดุล เกิดผลกระทบตอสัตว์ป่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์ใหญ่
เช่น ช้างป่า ควายป่า วัวแดง กระทิง เสือ ฯลฯ

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปกรรมในครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
การอนุรักษ์สัตว์ป่าและป่าไม้หวังเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะให้เป็น
ตัวผลักดันให้ผู้คนทั่วไปได้เล็งเห็นความสำคัญของการสูญเสีย
ระบบนิเวศของป่าไม้ในปัจจุบันและในอนาคตข้างหน้า

ด้วยเพื่อต้องการให้ประชาชนนอกจากจะได้รับอรรถรส
จากการดู ชม ผลงานศิลปกรรมในครั้งนี้แล้วยังต้องการให้ได้
รับรู้และเห็นคุณค่าของสัตว์ป่าและป่าไม้เพื่อทุกคนจะได้เป็น
ส่วนหนึ่งในการช่วยกันรักษาและอนุรักษ์ในระบบสมดุลของป่า
เพื่อให้คงอยู่คู่กับเมืองไทยตลอดไป

Wild Animal -The Forests

Inspiration

This art project was inspired by media re-
ports of environmental deterioration and my personal
experience and observation of mankind destroying
the forests.

In recent years, Large areas of forests and
woodland have been cut down and there has been
little strategy to replace these natural resources. The
loss of woodland affects nature's ecological cycles.
Wildlife such as elephants, bulls, tigers, etc. find them-
selves without natural habitat for survival.

The purpose of this project is to raise aware-
ness of ecological and wildlife issues in Thailand. I
also hope that by doing this, everyone can be part of
the conservation experience.

ระยะที่ 1

(รายงานจากผีนป่า, แหล่งข้อมูล)

เดือนนี้ (เมษายน) ได้เข้าไปหาข้อมูลจริงในแถบป่าของ 3 จังหวัดภาคเหนือตอนบนคือ ลำปาง แพร่ และพะเยา มาเป็นข้อมูลใหม่ อีกทั้งได้รับรู้ถึงบรรยากาศและสภาพป่าในปัจจุบัน ซึ่งมีความแตกต่างจากก่อนหน้านี้ที่ได้ความรู้จากป่า ปัจจุบันจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารคดี และจากโทรทัศน์ ที่พูดถึงสภาวะแวดล้อมปัจจุบัน

เดือนนี้เป็นเดือนที่ร้อนจัดที่สุดในรอบปี และในช่วงฤดูร้อนปีนี้สภาพป่าดูเหมือนจะแห้งแล้งมาก ต้นไม้หลายชนิด ได้ทิ้งใบไปหมดแล้ว โดยเฉพาะต้นไม้ที่มีลักษณะใบไม้ใหญ่ เช่น ต้นสัก มะค่าแดง ประดู่ เป็นต้น

ก่อนหน้านี้สองสามวันที่ผ่านมาได้เกิดพายุใน เขตป่าภาคเหนือตอนบนมี จังหวัดเชียงราย พะเยา และจังหวัด น่าน บางอำเภอ ทำให้ต้นไม้ป่าส่วนใหญ่ และแม้กระทั่งต้นไม้ผล ในบริเวณไร่สวนของชาวบ้านได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะต้นลำไย ลิ้นจี่ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะลักษณะต้นไม้ชนิดนี้จะมีใบหนาทึบเต็มต้นตลอดทั้งปี จึงไม่สามารถ ต้านแรงพายุได้ ซึ่งแตกต่างจากต้นมะขาม ได้ทิ้งใบไปก่อนแล้ว อีกทั้งลักษณะใบมะขามจะเล็ก ไม่ต้านลมพายุ จึงไม่โค่นล้มและไม่สร้างความเสียหายแก่ชาวสวน

หลังจากได้ไปตรวจสอบความเสียหายหลังจากพายุ ล้นสุดผลปรากฏต้นลำไย ได้ล้มตายเป็นจำนวนมาก จึงมีความคิดจะนำกิ่งและลำต้นไม้ลำไยมาสร้างสรรคงานศิลปะประติมากรรม และอีกทั้งจำนวนต้นที่ล้มมีหลายไร่ พอดีจะสามารถนำไปสร้างงานศิลปะได้เป็นจำนวนมาก

“กวางผา หรือ หมูป่า”

ผลงานชิ้นนี้จะไม่มีภาพร่าง (Sketch) ไว้ก่อนสร้าง ทั้งนี้ เกิดจากกระบวนการสร้างด้วยเทคนิค และวัสดุที่ยังไม่คุ้นเคยหรือไม่สามารถจะควบคุมให้ได้ตามภาพ Drawing Sketch แต่จะสร้างด้วยจินตนาการที่เห็นกิ่งไม้แต่ละกิ่ง ว่าส่วนไหนเป็นหัว เป็นขา

กระบวนการสร้างงานชิ้นนี้ค่อนข้างจะช้า อาจจะเป็นเพราะความไม่ชำนาญในเทคนิคการต่อไม้ การทาสีไม้ การเจาะรูประกอบกันของไม้ 2 ชั้น เพื่อให้แนวของรูตรงกัน

กวางผา เป็นสัตว์ที่มีลักษณะทั่วไปคล้ายกับเลี้ยงผา เพียงแต่ตัวจะเล็กกว่า แต่ວ່ອງໄວสำหรับหมูป่าเหมือนจะไม่ວ່ອງໄວเพราะความอ้วน ขาสั้น แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการเคลื่อนไหวของมันเลย หมูป่าและกวางผาจะหากินต่างภูมิประเทศ กล่าวคือ หมูป่าหากินตามพื้นราบ กวางผาหากินตามภูผาส่งชัน กินพืชเป็นอาหารเหมือนกัน

วัสดุและปัญหา

การสร้างสรรคงานศิลปะด้านประติมากรรมวัสดุเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างงาน จะด้วยเทคนิควิธีการเฉพาะตัวของวัสดุนั้น ๆ เป็นตัวแปรเนื้อหาสาระ และความรู้สึก

ไม้ลำไยเป็นวัสดุที่ได้นำมาทดลอง ใช้สร้างในผลงานชิ้นแรกคือ “กวางผาหรือหมูป่า” เป็นไม้ลำไย ลักษณะของไม้จะเป็นไม้เนื้อแข็งมีความเหมาะสมที่จะนำมาสร้างเป็นรูปสัตว์โดยการประกอบกันของไม้แต่ละท่อน ลักษณะโครงสร้าง (Construction) เป็นรูปทรง

ปัญหาของชิ้นงานหลังการสร้างผลงานคือด้วยลักษณะของไม้ยังไม่แห้งในระยะเวลาที่สร้างหลังจากนั้นโอกาสจะเกิดการบิดงอของไม้มีสูงจึงทำให้โครงสร้างไม่แข็งแรงต้องแก้ไขเพิ่มเติม

ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างความร่ำรวยกินดีอยู่ดีแก่เกษตรกร ใน บางปีที่ราคาสูง นำเงินเข้าประเทศโดยไม่ต้องชักชวนชาวต่างชาติมาลงทุน ในภาคอุตสาหกรรมที่สร้างมลภาวะให้คนไทย เมืองไทย ต้องเสื่อมโทรม แต่ในบาง ปีก็สร้างหนี้สินล้นพ้นให้แก่ เกษตรกรที่แสนจะทุกข์และเหนื่อยยาก สิ่งสำคัญเหนืออื่นใด คือความเขี้ยวขี้ของใบที่เต็มทั่วผืนไร่สุดลูกหูลูกตาดังป่าใหญ่ พรังพร้อมด้วยสัตว์เล็กสัตว์ที่มากอาศัยเป็นบ้านที่แสนสุขสร้าง ลูกหลานสืบต่อไปอีกหลายร้อยล้านพันล้านชีวิต

ความเหมาะสมของวัสดุ

จากลักษณะความพิเศษ ให้ความรู้สึกทางการมองเห็น (VISION) ตามอารมณ์ต่างๆ เช่น เคลื่อนไหว นิ่ง และหมุนเป็นเกลียว เมื่อดูจากเนื้อไม้บริเวณผิว ในคุณสมบัติและลักษณะของเนื้อไม้มี ความแข็งแรง ไม่เปราะ งอนิม จึงเห็นว่ามีคุณสมบัติที่จะนำมาสร้างสรรคประติมากรรมด้วยต้องการลักษณะพิเศษดังกล่าว สามารถที่จะเป็นโครงสร้าง ให้ความแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักสูง และขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ตามลักษณะพื้นผิวของเนื้อไม้การเลือกสรรไม้แต่ละท่อนจะไม่มีปัญหาอาจเป็นเพราะไม้ลำไยมีลำต้นที่ไม่ใหญ่เกินไปเพราะ ฉะนั้นลำต้น กิ่ง ทุกกิ่งจะสามารถนำมาต่อประกอบกันได้ ขึ้นอยู่กับแต่ละกิ่งจะจินตนาการให้เป็นส่วนไหนของรูปทรงสัตว์แต่ละชนิด (Form) ซึ่งขั้นตอนนี้จะทำให้การทำงานช้าต้องใช้เวลาในการค้นหากิ่งไม้ แต่ละกิ่งที่มีความเหมาะสมเหมือนการเล่น Jigsaw กว่าจะหาแต่ละชิ้นมาต่อกันได้ใช้เวลาเพื่อความลงตัวของรูปทรงทั้งหมด

สัตว์แต่ละชนิดพันธุ์แต่ละตัวที่มีชีวิตอยู่รอดและสามารถสืบสายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนในความเป็นส่วนหนึ่งของโลกใบนี้และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้วัฏจักรของสิ่งมีชีวิตและไม่มี ชีวิต โยงใยอย่างครบวงจรจะต้องประกอบขึ้นจากป่าไม้ที่สมบูรณ์ในการดำรงชีวิตและเช่นเดียวกันป่าไม้ที่

สมบูรณ์จำต้องอาศัยสัตว์ น้อยใหญ่ในการแพร่พรรณอาณาเขต

เทคนิคการนำมาประกอบเป็นรูปทรง

จากวัสดุไม้ซึ่งมีคุณสมบัติที่ไม่สามารถต่อหรือเชื่อมต่อกันเหมือนโลหะโดยวิธีการทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพราะฉะนั้นวิธีที่จะทำการเชื่อมต่อได้ดีคือการนำไม้กับไม้มาต่อกันโดยวิธีการเข้าลิ้น หรือ เจาะเสียบยึดกันระหว่างไม้สองท่อน (ซึ่งแตกต่างจากการเชื่อมโลหะ โดยการนำโลหะ 2 ชิ้นมาละลายด้วยความร้อนเชื่อมเป็นเนื้อเดียวกันตามที่ต้องการ)

ด้วยเทคนิคการเข้าไม้ด้วยไม้ลิ้นหรือการเจาะเสียบกันของไม้ 2 ชั้น 3 ชั้น เพื่อให้เกิดความแข็งแรงในรูปทรงทั้งหมด ดังนั้นลักษณะและคุณสมบัติที่ให้ความรู้สึกจากเทคนิคนี้สามารถนำมาแสดงให้เห็นถึงความประสานกลมกลืนของไม้ และเทคนิคได้อย่างเหมาะสม และมีความสอดคล้องกับแนวความคิดหลัก ของโครงการนี้อย่างสมบูรณ์คือ ป่าต้องมีสัตว์ มีสัตว์ต้องมีป่าไม้ (เมษายน 2541)

หาดำรงชีวิตใหม่

การย้ายที่หากิน การดำรงชีวิตของสัตว์ป่าหลายชนิด เช่น นก หนู หมูป่ารวมทั้งสัตว์เลื้อยคลานเกือบทุกชนิดต้องมาหากินในอาณาบริเวณไร่สวนของชาวบ้าน เพราะเดิมไปด้วยอาหารนานาชนิดที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น ผลไม้ และพืชบางชนิด อีกทั้งสัตว์จำพวกแมลงที่มีอยู่อย่างมากมายพอจะเป็นอาหารแก่สัตว์ใหญ่ได้

การอพยพแหล่งหากินของสัตว์จากป่ามาอาศัยป่าสวนของชาวบ้านเกษตรกร ด้วยเหตุผลเพราะป่าถูกทำลายไปและที่สำคัญลักษณะการเปลี่ยนแปลงของป่าปัจจุบันเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม กล่าวคือ ไม่มีต้นไม้หลายชนิด อยู่ในผืนป่าเดียวกัน เช่น ป่าสักทองที่เกิดขึ้นจากการปลูกตามโครงการภาครัฐบาลยุคก่อน ๆ ที่ต้องการให้มีต้นสักทองมาก ๆ ซึ่งป่าลักษณะนี้จะมีชีวิตประเภทสัตว์ยากมากเพราะไม่มีอะไรจะกินแม้กระทั่งแมลงที่จะเป็นอาหารของนกยังไม่มีให้กินเพื่อดำรงชีวิต (พฤษภาคม 2541)

เปลี่ยนแปลงป่าหรือป่าเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงของป่าโดยการกระทำของมนุษย์ที่เรียกว่าการพัฒนาป่าไม้ในยุคสมัยนั้นทำเพื่อต้องการผลประโยชน์คือ ไม้ในอีก 20 ปีข้างหน้า การเปลี่ยนแปลงและวางแผนพัฒนาอย่างที่เป็นมาสร้างผลเสียแก่ระบบนิเวศวิทยาอย่างมหากาล ทำให้การดำรงชีวิตของสัตว์ป่าเปลี่ยนไปและสูญพันธุ์ไปในที่สุด อาจจะยังคงเหลือให้เห็นก็แต่เพียงแมลงและสัตว์เล็ก ๆ ที่ดำรงชีวิตอยู่ในสวน ไร่ และนาของชาวเกษตรกร แม้ว่าสัตว์ใหญ่

บางชนิด จะอพยพเข้าป่าสักตามหุบเขา แต่ก็คงจะดำรงชีวิตได้ไม่นานเพราะบริเวณที่หากินน้อยลง และสุดท้ายต้องสูญพันธุ์เป็นที่สุด

เมื่อสิบปีก่อนมา นักอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่า ต่างพูดกันว่าสัตว์ป่าสูญพันธุ์เพราะถูกชาวบ้าน นายพราน ล่ามาเป็นอาหารหรือเพราะถูกพวกที่ชอบล่าสัตว์เป็นกีฬา และการขยายพื้นที่การเกษตรทำให้ป่าลดน้อยลง แต่ไม่ได้พูดถึงสภาวะระบบนิเวศเปลี่ยนไปซึ่งเป็นตัวทำให้สัตว์ป่าไม่สามารถ ดำรงชีวิต อยู่ได้นั้น หมายถึง “ป่าไม่ใช่ป่า” เป็นแต่เพียงป่าสวนเกษตร (ป่าสวน) เท่านั้น แต่ถ้าเปรียบเทียบกับจากไร่สวนที่มีพืชพรรณอาหารตลอดปีจะมีสัตว์เล็กสัตว์น้อยอยู่ตลอดกาลแม้ว่าเกษตรกรจะนำมาเป็นอาหาร เช่น งู หนู กบ

ประติมากรรมทำลายป่าไม้

ระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยฟูเฟื่องภาคเหนือตอนบนคราครั้งด้วยนักท่องเที่ยวต้นไม้ถูกตัดมากมายอย่างต่อเนื่อง และลำเลียงส่งถึงมือช่างแกะสลักไม้สร้างสรรคเป็นรูปสัตว์นานาพันธุ์ชนิดที่เคยพบเห็นในป่าใหญ่แต่อดีตกาล พยายามบรรจง สร้างสรรคเป็นกนกเกวาลย์ หน้าพระหน้านาง ตามจินตนาการที่ ลังสมมาแต่อดีตเพื่อถ่ายทอดและสืบทอดด้วยรูปงานประติมากรรมแขนงหนึ่งอาจจะเพียงเพื่อให้ผู้คนรุ่นปัจจุบันและรุ่นต่อไป ได้ลิ้มรสสัมผัสศิลปะวัฒนธรรมตลอดจนประกาศให้ชาวโลก ได้ทราบถึงวัฒนธรรมที่ยาวนานของชนชาติ เศษไม้ของเส้าบ้านหลังใหญ่ของมหาเศรษฐิกลายมาเป็นประติมากรรมรูปช้างที่ขายได้เพื่อนำเงินมาเลี้ยงและส่งลูกเรียนสูงๆจะได้เป็นเจ้าคนนายคน ไม่ต้องวิ่งหนีเจ้าหน้าที่ยกย่องไว้จับช่างแกะสลักไม้ เหตุการณ์เมื่อสิบปีที่แล้วมา ปัจจุบันช่างแกะสลักไม้ฝีมือดีไม่มีให้เห็นอีกแล้ว

เริ่มต้นวันป่าสดใส

เดือนนี้ยังเป็นฤดูร้อนแต่เป็นฤดูร้อนตอนปลายและจะมีพายุฝนมาบ่อยครั้งซึ่งทำให้ผืนป่าส่วนใหญ่เริ่มเขียวไปด้วยใบไม้และต้นหญ้า ป่าเริ่มมีชีวิตขึ้นอีกครั้ง การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้ามีฝนตกลงมาช่วงระยะเวลาข้ามคืน เราก็จะเห็นความเขียวขจีของป่าเกิดขึ้น สัตว์ป่าเล็ก ๆ เช่น สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ปีก และแมลงเริ่มมีชีวิตชีวาอีกครั้งการผสมพันธุ์การออกลูก การเพิ่มจำนวนประชากรได้เริ่มต้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

ผืนป่าใครทำลาย?

จากคำถามนี้คงจะมีคำตอบอยู่ 2 คำตอบคือ ชาวบ้านกับชาวเมือง หรือคนจนกับคนรวย และเมื่อวิเคราะห์ตามความเป็นจริงแล้วคงจะตอบได้ว่าคนจนปลูกกระต๊อบทำด้วย ไม้ไผ่ คนรวยปลูกกุหลาบสนไม้สักราคาแพง ไม้เนื้อแข็งมีเฟอร์นิเจอร์ไม้

ลักลาคาเป็นพันเป็นหมื่น.....ใคร....?

อาหารตากแห้ง

การเปลี่ยนแปลงระบบธรรมชาติที่เกิดขึ้นบนโลกใครทำลายมากใครทำลายน้อยคงเป็นคำถามที่ได้เถียงกันอย่างไม่สามารถยุติได้ว่าใครผิด

แต่ก่อนคนใช้พลังความร้อนจาก ฟืนเพื่อหุงต้ม อาหาร แสงแดดตากอาหารเพื่อจะได้เก็บไว้กินตลอดปี แต่ปัจจุบัน มนุษย์ได้ขุดก๊าซธรรมชาติใต้พื้นโลกขึ้นมาหุงต้ม นำน้ำมัน ขึ้นมา เป็นพลังงานไฟฟ้าทำความเย็น (ตู้เย็น) เพื่อเก็บอาหารไว้กิน เป็นเวลานาน ๆ อาหารตากแห้ง อาหารหมักดอง กับอาหาร แช่ตู้เย็น อาหารประเภทไหนที่ทำให้ระบบธรรมชาติเปลี่ยนแปลง

“แนว เขตไฟ”

ความสวยงามของต้นไม้ที่ขึ้นเป็นตอและเป็นแนวยาวไปตามเขตพื้นที่ไร่ ไร่ไผ่ดูแล้วจะค่อนข้างมีน้อยมากเพราะได้ทิ้งใบเกือบหมดแล้ว แต่ก็ยังคงมีสัตว์หลายชนิดได้อาศัยแนวไม้เป็นที่อยู่อาศัยสืบเผ่าพันธุ์ เช่น หนู กระรอก บ่าง อ้น (ตุ่น) และมด เป็นจำนวนมหาศาล (พฤษภาคม 2541)

เสือโคร่ง

ก่อนหน้านี้จะขึ้นมาสรางงาน (ศิลปะ) ในเที่ยวนี้ได้มีโอกาสไปเที่ยวฟาร์มจระเข้ที่สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีการแสดงของช้างและจระเข้ แต่สิ่งที่ทำให้รู้สึกสะเทือนใจมากที่สุดคือ ได้มีการนำเอาเสือโคร่ง 2, 3 ตัวมาอนแยกเขี้ยวให้นักท่องเที่ยวได้ยืนถ่ายรูปคู่กับเสือเหล่านั้นเพื่อเป็นที่ระลึก

จากการที่ไปเห็นเสือโคร่งจากสถานที่ท่องเที่ยวและเมื่อมาเห็นถึงสภาพป่าในปัจจุบันก็คงพอจะสรุปแบบง่าย ๆ โดยไม่ต้องใช้ทฤษฎีใด ๆ มาเป็นการวิเคราะห์ก็คือ ป่าไม้ปัจจุบันทางภาคเหนือตอนบนล้วนเป็นป่าไม้สัก (ป่าเศรษฐกิจ) ตามโครงสร้างป่าที่ผิดพลาด ซึ่งทุกอย่างเป็นธุรกิจ แม้แต่บางโครงการที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นวงจรชีวิตสัตว์จะขาดตอนส่งผลให้สัตว์หลายชนิดสูญพันธุ์

ภูสูง หุบที่ราบ ดันลำธาร

ด้วยทิวเขาสูงต่ำสลับซับซ้อนต่อเนื่องจาก เทือกเขา ทิวเขาสูงต่ำสลับซับซ้อนต่อเนื่องจาก เทือกเขา ทิวเขาสูงต่ำสลับซับซ้อนต่อเนื่องจาก เทือกเขา ทิวเขาสูงต่ำสลับซับซ้อนต่อเนื่องจาก เทือกเขา ทิวเขาสูงต่ำสลับซับซ้อนต่อเนื่องจาก เทือกเขา

ป่าไม้ที่พบในบริเวณภาคเหนือตอนบนนี้ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง พบอยู่ประปรายทุกพื้นที่ ลักษณะป่าเช่นนี้จะมากด้วยทรัพยากรป่าไม้หลากหลายและอุดม สมบูรณ์ มากที่สุด เช่น ยาง ตะเคียน กระบาก ผมหอม ป่าสน ป่าสักฯ ซึ่งเต็มไปด้วย ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจเป็นที่ต้องการของพ่อค้าทุกยุคสมัย

กวางผา “ม้าเทวดา”

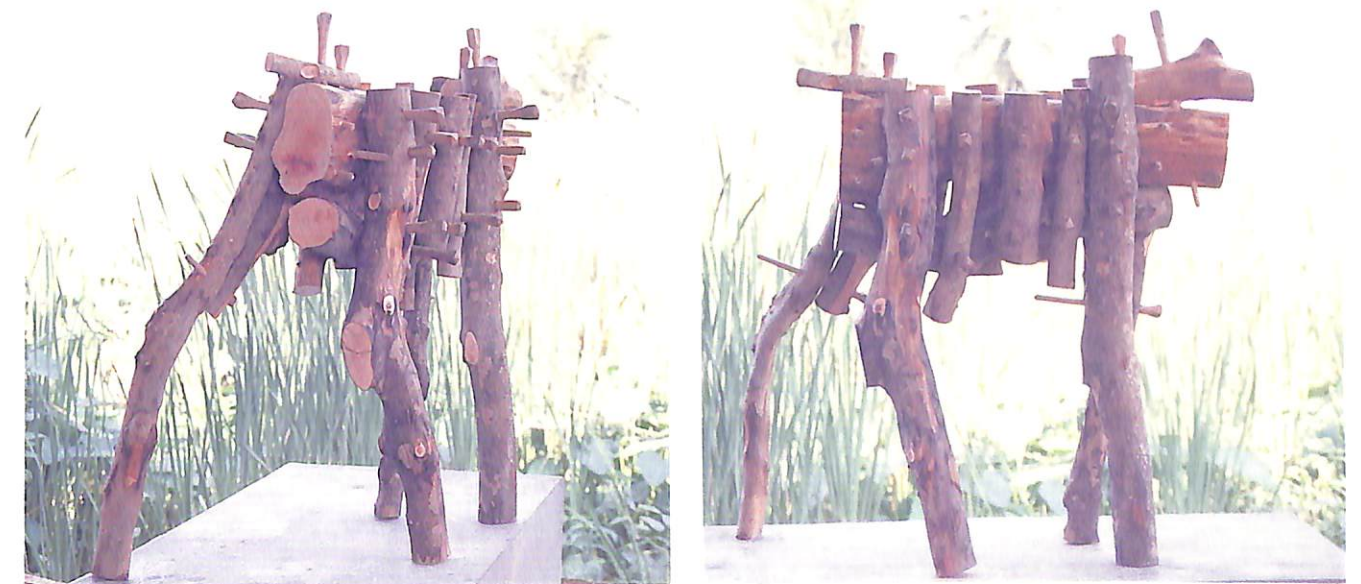
“ม้าเทวดา” เป็นชื่อที่ชาวเขาเผ่ามูเซอดั้งให้ เพราะมันป็นปายว่องไวรวดเร็วเผ่นหายวับไปได้ราวกับมีอิทธิปาฏิหาริย์ ลักษณะของกวางผาล้ายกับเสียงผาขนาดเล็ก อาศัยอยู่ตามเทือกเขาหินที่มีหน้าผาสูงชัน ปัจจุบันกวางผาจัดอยู่ในสัตว์ใกล้สูญพันธุ์

แม้กวางผาจะว่องไวปรานกับมีอิทธิปาฏิหาริย์ แต่ก็ไม่ว่องไวไปกว่ามนุษย์ที่รักทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไม่หยุดยั้ง

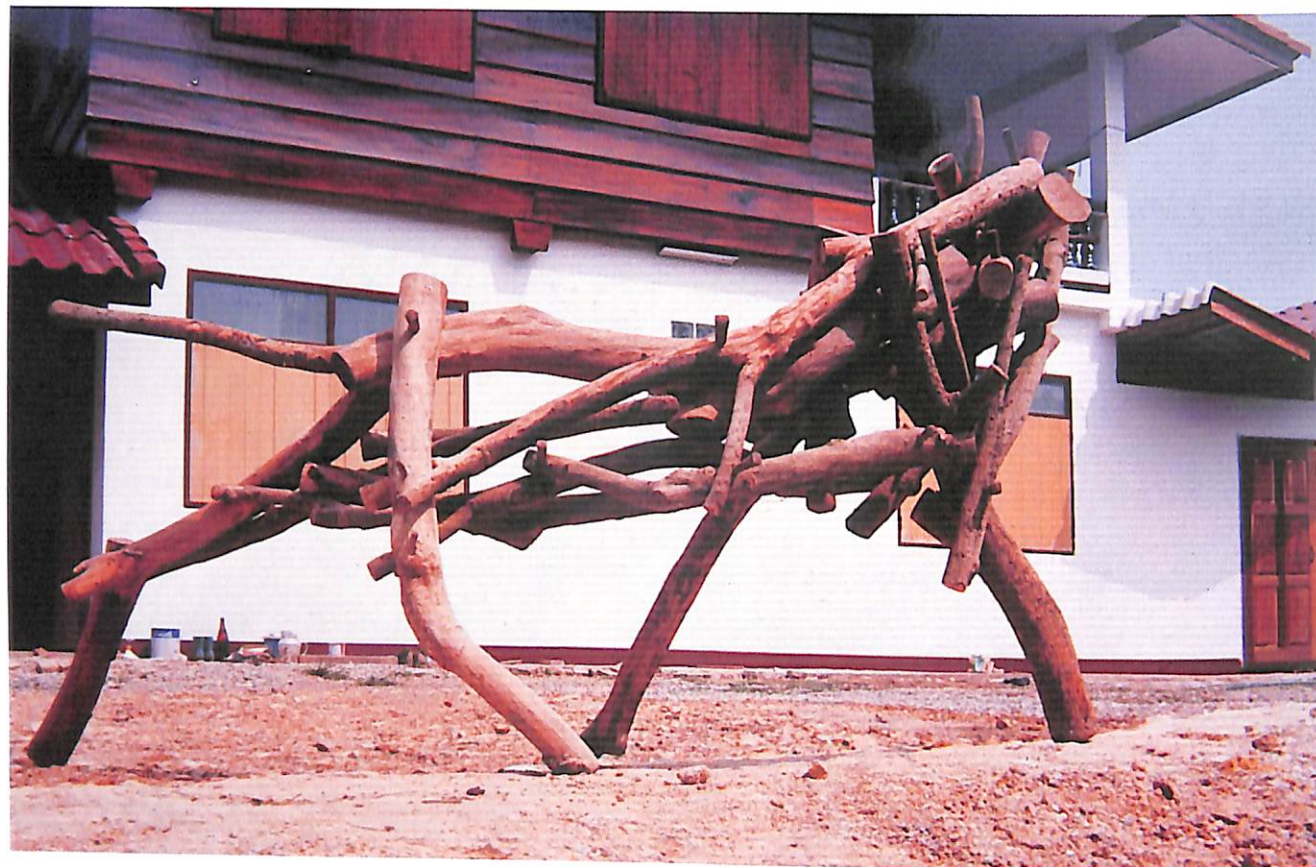
ป่าสนไม่ใช่ป่าไม้

ได้มีโอกาสขับรถไปเที่ยววนอุทยานน้ำตกและบ่อน้ำร้อนในเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ซึ่งเส้นทางจะเป็นเส้นทางตัดภูเขาตลอดเส้นทางจะมีบางช่วงเท่านั้นเองที่มีหมู่บ้านตั้งอยู่จะสังเกตเห็นว่าบริเวณที่มีหมู่บ้านตั้งอยู่จะเขียวชะอุ่มไปด้วยต้นไม้ผล เช่น ต้นลำไย ต้นมะม่วง และต้นมะขาม เป็นทิวแถว แต่พอในส่วนของป่าจริง ๆ จะแห้งแล้งไม่มีต้นไม้ใหญ่ จะมีก็แต่ต้นพญาเสือโคร่งที่ตอนนี้แห้งเหลืองรอเวลาจะถูกเผา ถึงแม้จะมีป่าสักเห็นเป็นเทือกเขาก็ตามแต่ก็คงเหลือแต่เพียงลำต้นและกิ่งเท่านั้นไม่มีใบซึ่งเป็นธรรมชาติของต้นไม้ป่าในฤดูนี้ แทบจะพูดได้ว่าป่าอย่างนี้จะไม่มีสิ่งมีชีวิต เช่น สัตว์ และแมลงต่าง ๆ อยู่อีกหรือ?

ในช่วงฤดูร้อนพื้นที่ป่าจะหาความเขียวขจีเหมือนฤดูฝนไม่มีเลย แต่ในส่วนหนึ่งของพื้นที่ไร่สวนของชาวบ้าน ที่อยู่ใกล้ บริเวณภูเขา กลับเขียวขจีไปด้วยต้นไม้ไร่สวน และเป็นที่สังเกตเห็นได้ชัดว่าสัตว์ป่าบางชนิด เช่น หมูป่า ได้อพยพมาหา กินพืชผลบริเวณไร่สวนของชาวบ้าน ทำให้เกิดความเสียหายและเดือดร้อน แก่เกษตรกร เป็นจำนวนมากคงไม่น่าแปลกใจที่ชาวบ้านเหล่านี้จะมีหมูป่ากินกันเป็นบางโอกาส

“สัตว์ป่า 1” ไม้, 50 x 150 x 100 ซม. “Wildlife 1” Wood, 50 x 150 100 cm.

"วัวป่า" ไม้, 100 x 280 x 170 ซม.
 "OX" Wood, 100 x 280 x 170 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

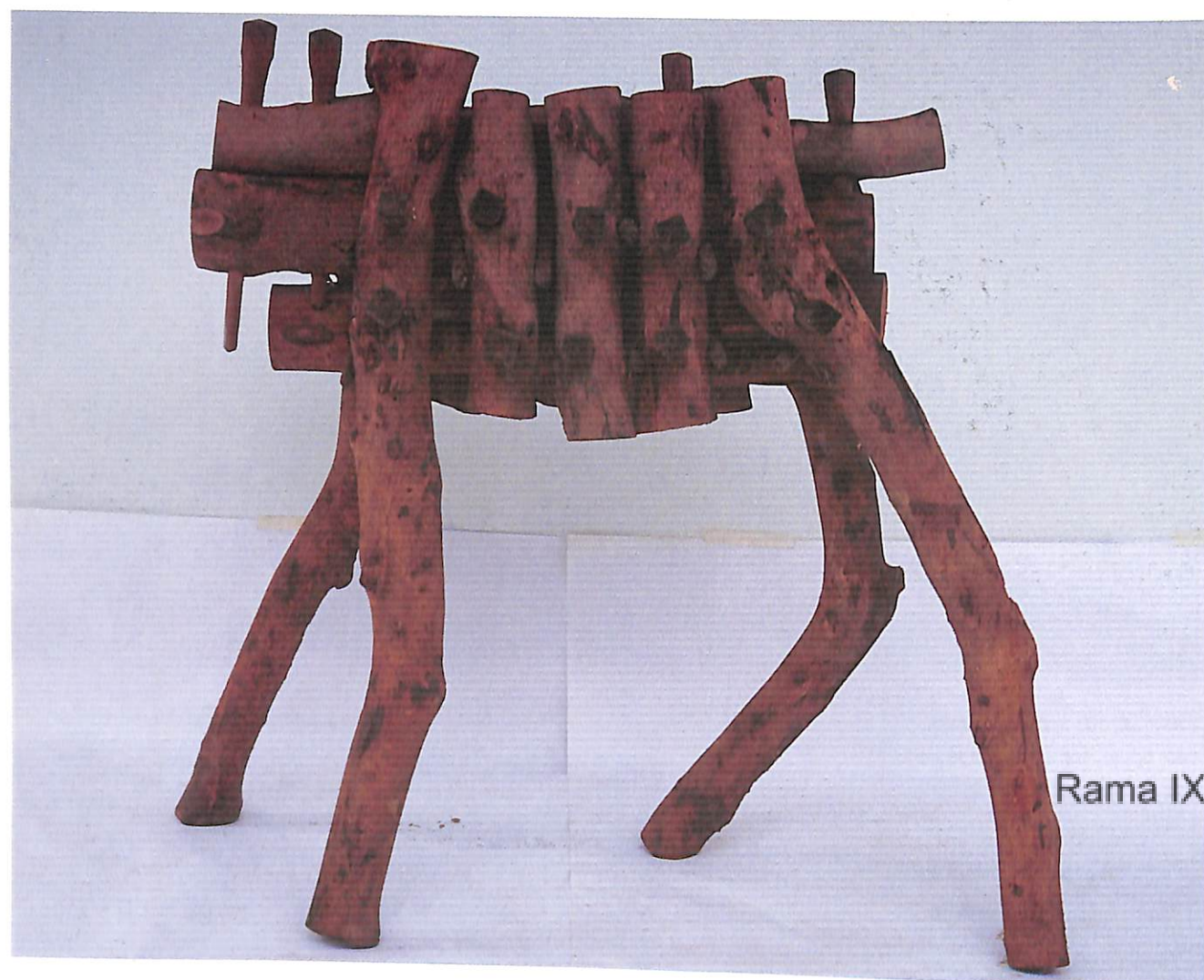
"เสือโคร่ง" ไม้, 100 x 200 x 80 ซม. "Tiger" Wood, 100 x 200 x 80 cm.

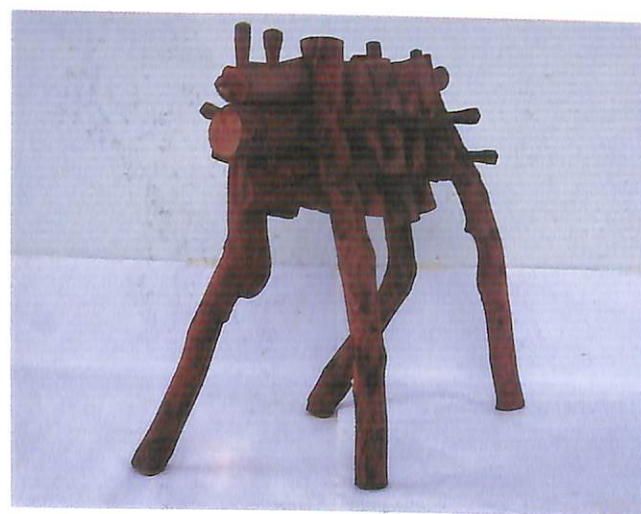
รายละเอียด "กระทิง" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม.

"กระทิง" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม.

Rama IX Art Museum Foundation

"เริ่มต้น" ไม้, 50 x 70 x 70 ซม. "Set out to" (begin) Wood, 50 x 70 x 70 cm

"กวาง หมายเลข 2" ไม้, 100 x 220 x 240 ซม. "Deer No. 2" Wood, 100 x 220 x 240 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

"กวาง หมายเลข 2" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม. "Deer No. 2" Wood, 100 x 220 x 250 cm.

"กวาง หมายเลข 1" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม. "Deer No. 1" Wood, 100 x 220 x 250 cm.

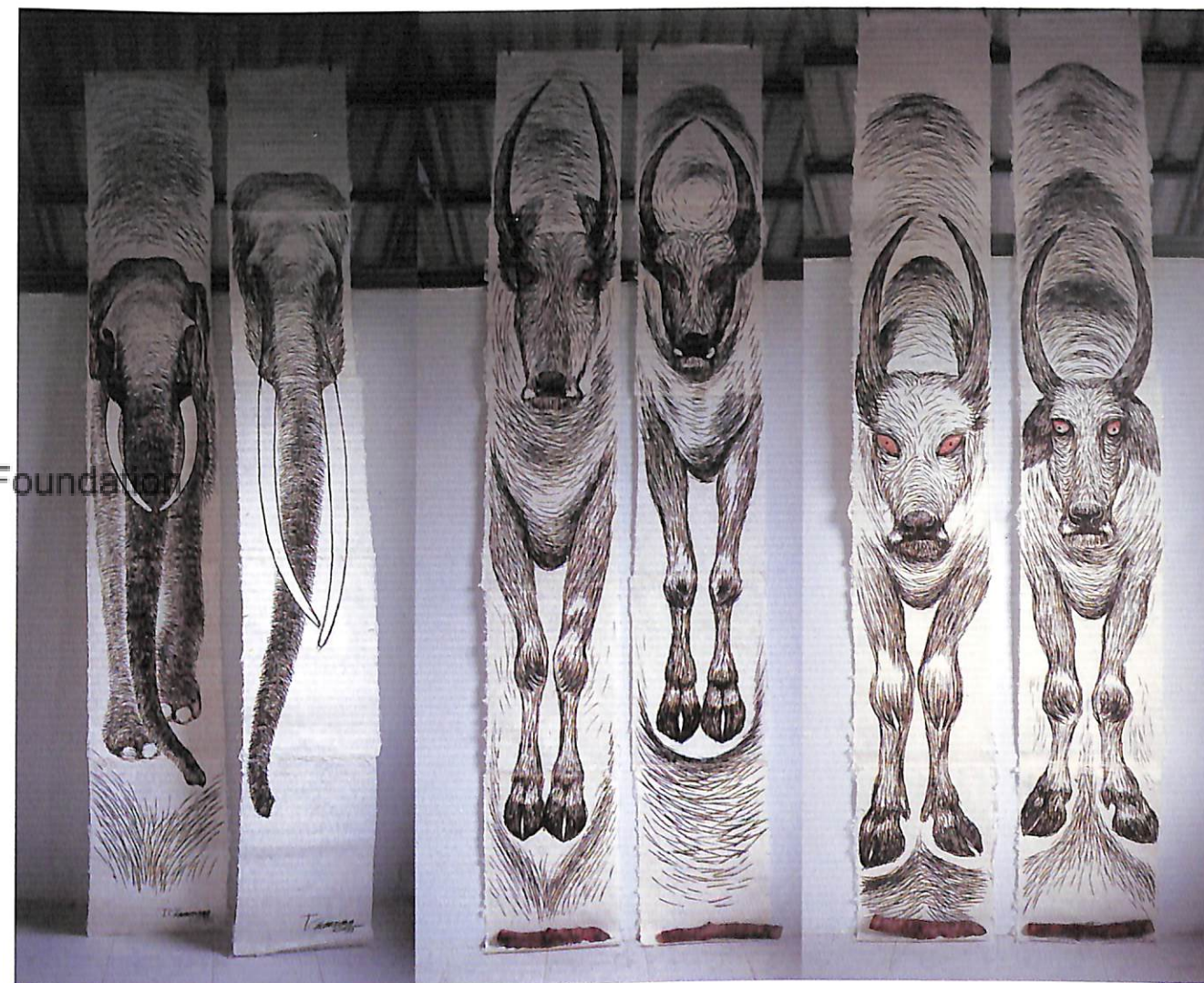

"กวาง หมายเลข 1, 2" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม. "Deer No. 1, 2" Wood, 100 x 220 x 250 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

"กวาง หมายเลข 1, 2" ไม้, 100 x 220 x 250 ซม. "Deer No. 1, 2" Wood, 100 x 220 x 250 cm.

"แขวนไว้ 4/1, 2, 3" เทคนิคกระดาษสา ดินสอสี, ขนาด 120 x 500 ซม. "Hang up 4/1, 2, 3" Saa paper pastel, size 120 x 500 cm.